

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Sa/17/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7020200297
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kotora
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7020200297.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, sudcom JUDr. Marekom Kotorom, v právnej veci žalobcu: O. W., narodený XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť N., trvale bytom U., T., H., U. U., Z., N. N. G., bez dokladov totožnosti, toho času umiestnený v Ú. L. Z. L. S., X. XX, U., zastúpený Centrum právnej pomoci, Kancelária Košice, Murgašova 3, Košice, proti žalovanému: Oddelenie hraničnej kontroly Policajného zboru Košice - letisko, 041 75 Košice - letisko, o správnej žalobe vo veci zaistenia zo dňa 09.04.2020, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-PO9-25-012/2020-AZ zo dňa 05.03.2020, takto

rozhodol:

I./ Správnu žalobu **z a m i e t a.**

II./ Účastníkom konania nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a.**

odôvodnenie:

1. Žalobca sa správnou žalobou zo dňa 09.04.2020 domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-PO9-25-012/2020-AZ zo dňa 05.03.2020, ktorým žalovaný podľa § 88a ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon o pobyte cudzincov“, resp. „ZoPC“) zaistil žalobcu na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 05.06.2020 na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku. Zároveň žiadal, aby súd nariadil jeho bezodkladné prepustenie zo zaistenia.

2. S napadnutým rozhodnutím nesúhlasil v celom rozsahu z dôvodu, že toto vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný rozhodol o jeho zaistení aj v dôsledku existencie vysokého rizika úteku žalobcu, ktoré je dané na základe jeho predošlého správania sa, kedy nevyčkal v azylovom zariadení a opustil územie Slovenskej republiky (ďalej „SR“) ešte pred vydaním rozhodnutia o jeho žiadosti o priznanie medzinárodnej ochrany. Nepopieral svoje minulé správanie a bol si vedomý toho, že nevyčkal na rozhodnutie migračného úradu. Mal zato, že v jeho veci neexistuje riziko úteku aj z toho dôvodu, že na celom území SR boli obnovené hraničné kontroly, letiská sú uzavreté, nepremávajú ani medzinárodné autobusové, či vlakové spojenia. Rovnako na území susedných krajín boli obnovené hraničné kontroly a boli zavedené opatrenia na regulovanie vstupu cudzích štátnych príslušníkov. V prípade jeho prepustenia zo zaistenia do zariadenia pre žiadateľov o azyl nebude ohrozený účel zaistenia. V zariadení pre cudzincov prešiel povinnou dobou karantény, je zdravý a nepredstavuje žiadnu hrozbu pre verejné zdravie. Poukázal na základný princíp, resp. prezumpciu proti zaisteniu cudzinca - žiadateľa o azyl, ak sú k dispozícii v systéme také alternatívy, akými sú napr. špecializované ubytovacie centrá a zariadenia pre žiadateľov o azyl.

3. Rovnako poukázal na stanovenú dĺžku doby zaistenia do 05.06.2020 a mal zato, že zistenie dôvodov jeho žiadosti o azyl je možné ustáliť už zo vstupného pohovoru so žiadateľom o azyl, čo predstavuje

omnoho kratší časový úsek, než aký stanovil žalovaný za týmto účelom. Dával do pozornosti právny názor Úradu Vysokého komisára OSN pre utečencov uvedený v jeho Príručke k otázke zaistenia žiadateľov o azyl, ako aj Výboru ministrov Rady Európy. Z daných dokumentov vyplýva, že každé pozbavenie osobnej slobody žiadateľa o azyl by malo byť dočasné, nesvojvoľné a na čo najkratšiu možnú dobu a má byť implementované v súlade s relevantnými medzinárodnými právnymi normami a rozhodovacou činnosťou Európskeho súdu pre ľudské práva.

4. Žalovaný Rozhodnutím o zaistení č. PPZ-HCP-PO9-25-012/2020-AZ zo dňa 05.03.2020 zaistil žalobcu ako účastníka konania dňa 05.03.2020 o 17.30 hod. podľa § 88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku. Podľa § 88a ods. 2 ZoPC stanovil dĺžku doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný najviac do 05.06.2020 s tým, že umiestil žalobcu do Ú. L. Z. L. S. U. (ďalej „Ú. U.“).

5. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca bol transferovaný dňa 05.03.2020 na územie SR z územia X. podľa Nariadenia Dublin III, pričom je považovaný za žiadateľa o medzinárodnú ochranu podľa čl. 2 písm. b) Smernice 2013/33/EÚ z 26.06.2013. Ďalej uviedol, že dňa 29.04.2019 bol účastník konania prevzatý na základe Dublinského dohovoru z územia B. späť na územie SR. V ten istý deň urobil vyhlásenie, v ktorom požiadal o udelenie azylu z dôvodu náboženského. Nasledujúci deň 30.04.2019 bol zaznamenaný jeho príchod do Z. V.. Dňa 27.05.2019 bol presunutý do L. O.Á. G., kde dňa 12.09.2019 bol zaznamenaný jeho svojvoľný odchod a účastník konania z tohto pobytového zariadenia ušiel a následne odcestoval do X..

6. Konanie o jeho žiadosti o udelenie azylu na území SR viedol Migračný úrad Ministerstva vnútra SR (ďalej „migračný úrad“) pod č.k. MU-PO-80/2019-Ž. Konanie bolo zastavené dňa 19.09.2019 podľa § 19 ods. 1 písm. f) zákona č. 480/2002 o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon o azyle“, resp. „ZoA“). Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.09.2019. Dňa 05.03.2020 bol žalobca v zmysle Nariadenia Dublin III transferovaný bez eskorty z územia X. späť na územie SR. Správny orgán konštatoval, že účastník konania v predchádzajúcom konaní o udelenie azylu svojvoľne opustil územie SR, porušil tým povinnosti cudzinca uvedené v § 23 ods. 4 písm. c) zákona o azyle a to tým, že ako žiadateľ o azyl bol povinný počas pobytu v azylovom zariadení dodržiavať vnútorný poriadok s poukázaním na § 23a ods. 1 zákona o azyle, kde ako žiadateľ mohol opustiť azylové zariadenie len na základe priepustky, ktorú vydá ministerstvo.

7. V zápisnici zo dňa 05.03.2020 účastník konania uviedol, že ku skutočnostiam súvisiacich s jeho prvým vstupom na územie SR sa už vyjadril. Ďalej uviedol, že s nim v rámci predchádzajúcej azylovej procedúry bol vykonaný iba vstupný pohovor. Na území SR sa po podaní žiadosti zdržal približne päť mesiacov a potom ušiel do zahraničia. Dôvodom jeho úteku bola skutočnosť, že sa dopyčul, že X. nevracia žiadateľov o azyl naspäť na Slovensko. Počas svojho pobytu v zahraničí nekontaktoval migračný úrad, akýkoľvek iný štátny orgán SR alebo akýkoľvek iný subjekt na území SR a nezisťoval stav svojej žiadosti o udelenie azylu z dôvodu, že žiadosť podal účelovo a o azyl na Slovensku sa nezaujíma.

8. Dodal, že v súvislosti s rešpektovaním práv a slobôd účastníka konania s poukázaním na čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru sa riadil aj rozsudkom NS SR č. 1Sža/29/2014 z 02.09.2014 v ktorom je uvedené, že štáty majú nepopierateľné suverénne právo kontrolovať vstup cudzincov a ich pobyt na svojom území. Pri rozhodovaní o zaistení sa riadil aj Smernicou Európskeho Parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26.06.2012, ktorou sa ustanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu (prepracované znenie). S poukázaním na čl. 8 smernice uviedol, že zaistenie účastníka konania v zmysle § 88a ods. 1 písm. b) ZoPC priamo korešponduje s podmienkami zaistenia žiadateľa o azyl uvedených v čl. 8 ods. 3 písm. b) predmetnej smernice. Správny orgán mal zato, že samotným zaistením mu nebolo odopreté právo na riadne a spravodlivé konanie spojené s jeho žiadosťou o udelenie azylu.

9. Správny orgán prehodnocoval aj skutočnosť, či je naplnený účel zaistenia, t.j. či zistenie tých skutočností, na ktorých je založená žiadosť účastníka konania o udelenie azylu, by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku, pričom uviedol, že z lustrácii v IS MV SR a uvedených skutočností vyplýva, že migračný úrad počas azylovej procedúry vedenej pod ČAS:MU-PO-80/2019-Ž vykonal dňa 24.05.2019 iba vstupný pohovor. Z dôvodu, že z územia SR ušiel a zdržiaval sa mimo azylového zariadenia viac ako 7 dní, bolo konanie o jeho žiadosti zastavené. Na základe tejto skutočnosti

migračný úrad nemohol bez jeho fyzickej prítomnosti zistiť a vyhodnotiť tie skutočnosti, na ktorých bola založená jeho žiadosť o udelenie azylu na území SR a nemohol tak ukončiť jeho azylovú procedúru vydaním právoplatného rozhodnutia. Ďalej uviedol, že vstupom účastníka konania na územie SR začína automaticky nové azylové konanie a preto bude v tomto novom konaní nutné vykonať opätovne nový vstupný pohovor, ako aj všetky úkony súvisiace so zisťovaním tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu na území SR. Mal zato, že vzhľadom na osobu účastníka konania je dostatočne preukázaná potreba jeho fyzickej dispozície v azylovej procedúre, ako aj potreba vykonania s ním úkonov, potrebných pre zistenie tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu na území SR.

10. Konštatoval, že účastník konania počas svojho pobytu v zahraničí do doby, kým bol transferovaný v rámci Nariadenia Dublin III späť nekontaktoval migračný úrad, ani akýkoľvek iný orgán SR alebo subjekt na území SR a nezisťoval stav jeho žiadosti. Týmto konaním jednoznačne preukázal, že nemá záujem o udelenie medzinárodnej ochrany na území SR a žiadosť podal za účelom, aby mohol ďalej pokračovať v ceste do vyspelejších krajín EÚ a aby zo strany štátnych orgánov SR voči nemu nezačalo vyhostovacie konanie.

11. Ďalej uviedol, že pri vydávaní rozhodnutia sa zaoberal možnosťou uplatnenia alternatív zaistenia podľa § 89 ZoPC, pričom skúmal skutočnosti, že účastník konania nemá na území SR žiadne rodinné väzby. Rovnako skúmal jeho ekonomickú situáciu a dospel k záveru, že nemá dostatočné finančné prostriedky. Disponoval iba finančnými prostriedkami, ktorých suma nepostačuje na pobyt, ani na zabezpečenie služieb na území SR v rámci azylovej procedúry a preto nie je u neho možné zložiť peňažnú záruku. K alternatíve hlásenia pobytu uviedol, že nemá na území SR rezervované ubytovanie alebo zabezpečené zamestnanie. Zároveň u neho neboli zistené na území SR žiadne sociálne väzby, nielen rodinné. Účastník konania žiadnu zo skúmaných skutočností v konaní nepreukázal a z tohto dôvodu mu správny orgán neuložil povinnosť podľa § 89 ZoPC, nakoľko vzhľadom na osobu účastníka konania, jeho osobné pomery, ako aj skutočnosti, že neovláda slovenský jazyk, nie je možné akúkoľvek takúto povinnosť z jeho strany vykonať. Vo vzťahu k možnosti využitia menej závažných opatrení podľa § 23a ods. 1 ZoA uviedol, že aplikácia tohto opatrenia zo strany správneho orgánu nie je možná, nakoľko nemá kompetenciu o ňom rozhodnúť, pričom poukázal na rozsudok NS SR (sp. zn. 10Szak/7/2019 zo dňa 21.11.2019).

12. Konštatoval, že účastník konania v minulosti porušil povinnosti vyplývajúce mu ako žiadateľovi o azyl zo zákona o azyle, ako aj ostatných príslušných právnych noriem a ušiel z územia SR do X., čím zmaril ďalší postup migračného úradu. Útekom do zahraničia rovnako naplnil svoj zamýšľaný zámer dostať sa do svojej cieľovej krajiny, ktorou bola vyspelá krajina EÚ. Nie je tým daný jeho skutočný záujem o udelenie azylu na území SR, pričom nemá záujem ani zotrvať na území SR. Dané potvrdzuje aj jeho transfer v rámci Nariadenia Dublin III, ktorý mal byť vykonaný už dňa 25.02.2020, avšak bol zrušený z dôvodu, že ho účastník konania zmaril. Účastník konania aj v zápisnici potvrdil, že na územie SR sa nechcel vrátiť a jeho žiadosť o azyl chcel prejednať v X.. Na základe týchto skutočností žalovaný uviedol, že vzhľadom na jeho osobu možno dôvodne predpokladať, že sa v súčasnom azylovom konaní opätovne pokúsi o útek do zahraničia, čím dôjde k zmareniu prebiehajúcej azylovej procedúry, čím existuje jeho vysoké reálne riziko a dôvodná obava, že sa pokúsi o útek.

13. Dodal, že dĺžku doby zaistenia stanovil podľa § 88a ods. 2 ZoPC v súlade s čl. 9 ods. Smernice 2013/33/EÚ do 05.06.2020. V konaní o zaistení bolo potrebné stanoviť primeranú lehotu vzhľadom na účel zaistenia a túto stanovil po dôkladnom vyhodnotení osoby účastníka konania, ako aj aplikačnej praxe migračného úradu. Dané potvrdzuje aj súčinnosťná komunikácia medzi správnym orgánom a migračným úradom zo dňa 04.03.2020. Migračný úrad vo svojej odpovedi, ktorá je súčasťou administratívneho spisu uviedol, že v prípade nového konania o udelenie azylu budú u účastníka konania zisťované skutočnosti, na ktorých je založená jeho žiadosť. Podľa § 19a ZoA ministerstvo posúdi každú žiadosť o udelenie azylu jednotlivo. Vo vzťahu k poskytnutiu časového horizontu, v akej lehote budú zistené všetky skutočnosti potrebné na posúdenie žiadosti migračný úrad uviedol, že uvedenie lehoty nie je možné, nakoľko uvedené konanie ešte nezačalo a nie je možné predpokladať aké úkony a v akých časových lehotách budú potrebné, resp. možné vykonať. V závere ho odkázal vo vzťahu k uvedeniu lehoty výlučne na § 20 zákona o azyle.

14. Zdôraznil, že odo dňa, kedy začalo azylové konanie prijatím vyhlásenia účastníka konania podľa § 3 ZoA, t.j. dňa 29.04.2019, sa účastník konania zdržal na území SR približne päť mesiacov. Po jeho presunutí do L. G. uskutočnil svojvoľný odchod dňa 12.09.2019, ktorý využil na útek zo SR. Z dôvodu, že sa nevrátil, bol dňa 12.09.2019 v IS Migra vyznačený jeho svojvoľný odchod. Správny orgán rovnako poukázal nato, že počas pobytu účastníka konania na území SR poverený pracovník migračného úradu nezistil tie skutočnosti, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, nakoľko v konaní o udelenie azylu na území SR nedošlo k vydaniu konečného meritórneho rozhodnutia. Žalovaný uzavrel, že vzhľadom na uvedené by stanovenie kratšej doby zaistenia ako na tri mesiace považoval za neúčelné a neefektívne. Mal zato, že stanovenie doby zaistenia na tri mesiace je účelné a adekvátne časové obdobie, v ktorom poverený príslušník migračného úradu vie bezpečne zistiť tie skutočnosti, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu na území SR. Stanovenú dobu troch mesiacov považoval za cieľuprimeraný prostriedok, ktorým správny orgán zabezpečí fyzickú dispozíciu účastníka konania pre potreby azylového konania.

15. Žalovaný vo svojom vyjadrení k správnej žalobe zo dňa 28.04.2020 žiadal správnu žalobcu zamietnuť. Tvrdenia uvedené v správnej žalobe odmietal, v plnom rozsahu s nimi nesúhlasil a považoval ich za nespôsobilé vyvolať zrušenie napadnutého rozhodnutia.

16. Uviedol, že žalobca v správnej žalobe nepopiera svoje minulé správanie v predchádzajúcom azylovom konaní, kedy z územia SR ušiel do zahraničia a deklaruje, že vyčká na rozhodnutie v jeho azylovej veci. S daným tvrdením nesúhlasil, nakoľko aj v predchádzajúcom azylovom konaní bol žalobca v plnej miere poučený o jeho potrebe zotrvania na území SR až do doby rozhodnutia migračného úradu a aj napriek tomu ušiel. Zdôraznil tú skutočnosť, že žalobca chce vyčkať na rozhodnutie vo veci ohľadne jeho žiadosti a je teda priamo v jeho záujme, aby naďalej ostal v zaistení a neohrozil tým priebeh jeho azylového konania.

17. Pokiaľ právny zástupca žalobcu poukazuje na obnovenie hraničných kontrol na území SR aj v zahraničí a na zavedenie opatrení na regulovanie vstupu cudzích štátnych príslušníkov mal zato, že samotné obnovenie hraničných kontrol nemôže znižovať predpokladané riziko úteku žalobcu. Riziko úteku zo strany žalobcu aj naďalej trvá, nakoľko zavedením hraničných kontrol sa môže do istej miery sťažiť odchod žalobcu cez hraničný priechod, avšak tieto opatrenia nevyklúčujú nelegálnu formu úteku žalobcu z územia SR. Tvrdenia, že k zamedzeniu úteku žalobcu môžu dopomôcť obnovené kontroly hraníc a prijaté opatrenia v podobe obmedzenia dopravy žalovaný považuje za irelevantné, nakoľko žalobca nie je držiteľom platného cestovného dokladu, čo len potvrdzuje tú skutočnosť, že k jeho úteku by opätovne došlo nelegálnym prekročením štátnych hraníc na miestach, kde je to zakázané. Základným naplnením účelu zaistenia je fyzická dispozícia žalobcu počas zisťovania tých skutočností, na ktorých je založená žalobcova žiadosť o udelenie azylu. Podľa jeho názoru samotné riziko úteku u žalobcu musí obsahovať nielen zovšeobecnené zhodnotenie aktuálnej bezpečnostnej situácie, ale predovšetkým aj zhodnotenie samotnej osoby žalobcu, jeho predchádzajúce správanie a konanie.

18. K namietanej dĺžke zaistenia v lehote 3 mesiacov uviedol, že pri jej stanovení sa opieral o aplikačnú prax migračného úradu, ktorá vyplýva aj zo súčinnostnej komunikácie medzi žalovaným a migračným úradom. Na základe tejto komunikácie migračný úrad odkázal žalovaného výlučne na § 20 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kde uviedol časový horizont do 6 mesiacov od začatia konania. Napriek tejto skutočnosti žalovaný pristúpil k dobe zaistenia iba na 3 mesiace, nakoľko ju považuje za dostatočné časové obdobie, v ktorom vie migračný úrad bezpečne zistiť tie skutočnosti, na ktorých je založená žiadosť žalobcu o udelenie azylu na území Slovenskej republiky. Pri určovaní dĺžky zaistenia zohľadnil osobu žalobcu, ako aj jeho správanie v predchádzajúcom konaní o udelenie azylu na území Slovenskej republiky, pričom je preukázateľné, že žalobca sa po prijatí jeho vyhlásenia v azylovom konaní využil udelenú priepustku na útek z územia SR a zo zahraničia sa nijakým spôsobom nesnažil skontaktovať s úradmi na území SR ohľadom jeho žiadosti o udelenie azylu. Vstupom žalobcu na územie SR začalo nové azylové konanie, v ktorom je potrebné opätovne a nanovo zistiť tie skutočnosti, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu. Poukazoval na zákonné ustanovenie § 6 ods. 1 zákona o azyle, na základe ktorého poverený zamestnanec ministerstva vykoná pohovor so žiadateľom; ak je to potrebné, pohovor možno opakovať. Pohovor nie je potrebné vykonať, ak je možné vydať rozhodnutie na základe vstupného pohovoru podľa § 4 ods. 1 zákona o azyle. Nakoľko sa vstupom žalobcu na územie SR začalo u neho nové azylové konanie, v aktuálnom prebiehajúcom konaní nie je možné poukazovať na vykonané úkony v predchádzajúcom konaní, ktoré bolo navyše

právoplatne ukončené. Poverený pracovník Migračného úradu MV SR v každom novom azylovom konaní musí vykonať vstupný pohovor a zisťovať tie skutočnosti, na ktorých je založená žalobcová žiadosť o udelenie azylu. Všetky úkony musia byť vykonané a zisťované od začiatku, nakoľko ide o nové konanie. Z vyššie uvedených zákonných ustanovení je zrejme, že poverený pracovník Migračného úradu MV SR je oprávnený, ak je to potrebné, pohovor so žalobcom opakovať. Preto neprislúcha hodnoteniu a posudzovaniu právneho zástupcu žalobcu, v ktorom štádiu migračný úrad zistí všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie o žiadosti žalobcu o udelenie azylu na území SR.

19. Zo správy Migračného úradu Ministerstva vnútra SR zo dňa 05.03.2020 adresovanej žalovanému vyplýva, že tento na základe jeho vyžiadania vo veci zaistenia žalobcu mu oznámil, že v prípade nového konania o udelenie azylu budú zisťované skutočnosti, na ktorých je založená žiadosť, pričom podľa § 19a zákona o azyle ministerstvo posúdi každú žiadosť o udelenie azylu jednotlivo. Ďalej migračný úrad uviedol, že poskytnutie časového horizontu v akej lehote budú zistené všetky skutočnosti potrebné na posúdenie žiadosti migračný úrad nie je možné, nakoľko uvedené konanie ešte nezačalo a nie je možné predpokladať, aké úkony a v akých časových lehotách budú potrebné, resp. možné vykonať, pričom žalovaného odkázal vylúčené na § 20 zákona o azyle, podľa ktorého ministerstvo v konaní o azyle rozhodne do 6 mesiacov od začatia konania.

20. Podľa § 88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, Policajt je oprávnený zaistiť žiadateľa o udelenie azylu, ak na dosiahnutie účelu zaistenia nie je možné využiť iné menej závažné prostriedky b) na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku.

21. Podľa § 88a ods. 2 zákona o pobyte cudzincov, Žiadateľ o udelenie azylu môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, pokiaľ trvajú dôvody podľa odseku 1. Celkový čas zaistenia žiadateľa o udelenie azylu podľa odseku 1 písm. a), b), c) alebo písm. e) nesmie presiahnuť šesť mesiacov.

22. Podľa § 88 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov, Rizikom úteku štátneho príslušníka tretej krajiny sa rozumie stav, keď na základe dôvodnej obavy alebo priamej hrozby možno predpokladať, že štátny príslušník tretej krajiny ujde alebo sa bude skrývať, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, nemá udelený pobyt podľa tohto zákona alebo ak mu hrozí uloženie zákazu vstupu na viac ako tri roky.

23. Podľa § 89 ods. 1 písm. a) a b) zákona o pobyte cudzincov, Policajný útvar, ktorý koná vo veci zaistenia, môže štátnemu príslušníkovi tretej krajiny namiesto jeho zaistenia uložiť povinnosť
a) hlásenia pobytu alebo
b) zložiť peňažnú záruku.

24. Podľa § 89 ods. 2 prvá veta zákona o pobyte cudzincov, O druhu a spôsobe uloženia povinnosti podľa odseku 1 rozhoduje policajný útvar, pričom prihliada na osobu štátneho príslušníka tretej krajiny, jeho pomery a mieru ohrozenia účelu zaistenia.

25. Podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, Policajný útvar je povinný d) skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

26. Podľa článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej „Dohovor“), Každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:

f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

27. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“), Tento zákon sa vzťahuje na konanie, v ktorom v oblasti verejnej správy správne orgány rozhodujú o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

28. Podľa § 3 ods. 5 Správneho poriadku, Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

29. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, Správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

30. Podľa § 46 Správneho poriadku, Rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

31. Podľa § 47 ods. 2 Správneho poriadku, Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

32. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

33. Pokiaľ sa týka súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia, správny súd právne uzatvára:

34. Predmetom súdneho preskúmania bolo rozhodnutie žalovaného č. PPZ-HCP-PO9-25-012/2020-AZ zo dňa 05.03.2020, ktorým žalovaný zmysle § 88a ods. 1 písm. b) ZoPC zaistil žalobcu na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku. Podľa § 88a ods. 2 ZoPC stanovil dĺžku doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 05.06.2020 s tým, že umiestil žalobcu do Ú.O. L. Z. L. S. U..

35. Predpokladom zaistenia žalobcu v zmysle citovaného ustanovenia je naplnenie účelu zaistenia tým, že počas zaistenia sa majú zistiť skutočnosti, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by nebolo možné získať bez zaistenia, pričom musí byť súčasne splnená aj ďalšia zákonná podmienka, a to existencia rizika jeho úteku. Rovnako z obsahu citovaného zákonného ustanovenia okrem iného vyplýva, že žiadateľa o udelenie azylu možno zaistiť len za predpokladu, ak na dosiahnutie účelu nie je možné využiť iné menej závažné prostriedky.

36. Dané ustanovenie teda oprávňuje na zaistenie žiadateľa o udelenie azylu, pričom samotné podanie žiadosti o udelenie azylu nie je dôvodom na prepustenie zaisteného štátneho príslušníka tretej krajiny, keďže konanie podľa osobitného predpisu (zákona o azylu) nie je zaistením štátneho príslušníka tretej krajiny dotknuté (§ 88 ods. 3 ZoPC).

37. Prvým z predpokladov zaistenia žiadateľa o azyl podľa § 88a ods. 1 písm. b) ZoPC je skutočnosť, že štátny príslušník tretej krajiny je žiadateľom o udelenie azylu na území SR. Táto skutočnosť nebola sporná a bola zo strany správneho orgánu preukázaná.

38. Druhým predpokladom zaistenia žiadateľa o udelenie azylu v zmysle citovaného ustanovenia je riziko úteku. Na tomto mieste treba zdôrazniť, že žalovaný sa splneniu danej podmienky venoval s mimoriadnou odbornosťou, pričom vyhodnotil dané najmä s prihliadnutím na osobu žalobcu, t.j. na individuálnom princípe posudzovania osoby, ktorá má byť zaistená. Žalovaný náležite zdôvodnil, prečo u žalobcu je daná podmienka splnená, pričom nevynechal ani tú skutočnosť, že v prípade žalobcovej prvej azylovej procedúry táto bola ukončená pre správanie sa žalobcu, ktorý svojvoľne po udelení priepustky v azylovom tábore pre žiadateľov o udelenie azylu využil príležitosť a do azylového tábora sa viac nevrátil. Možné riziko úteku žalobcu podčiarkuje aj tá skutočnosť, že pokiaľ v prípade prvej azylovej procedúry nebolo možné vyhodnotiť jeho skutočný záujem opustiť územie SR, v tomto konaní však dané podčiarkuje aj to, že tento odišiel do X., nakoľko z počutia sa dozvedel, že táto krajina žiadateľov o azyl späť na Slovensko nevracia. To, že jeho cieľovou krajinou je iná krajina západnej Európy podčiarkuje toto jeho správanie, pričom dané potvrdil aj vo svojej výpovedi.

39. V prípade žalobcu nie je bez významu tá skutočnosť, že tento bol na základe Nariadenia Dublin III vrátený z územia X. naspäť na územie SR, keďže na našom území je považovaný za žiadateľa

o azyl. Počas predchádzajúceho azylového konania na území SR, žalobca svojvoľne opustil územie SR a nevyčkal do konečného rozhodnutia. Počas prechádzajúceho azylového konania sa zdržiaval na území SR približne päť mesiacov a po umiestnení do pobytového tábora využil príležitosť a ušiel, v dôsledku čoho migračný úrad zastavil azylové konanie podľa § 19 ods. 1 písm. f) ZoA. Týmto svojím správaním žalobca znemožnil, aby o jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu bolo rozhodnuté meritórnym rozhodnutím. Rovnako nie je bez právneho významu v otázke posúdenia rizika úteku žalobcu aj tá skutočnosť, že na územie SR bol už v rámci Nariadenia Dublin III vrátený už druhýkrát, keďže prvýkrát bol vrátený z územia B. dňa 29.04.2019.

40. Žalobca v správnej žalobe rovnako dôvodil, že žalovaný nezohľadnil v prípade jeho zaistenia podľa § 88a ZoPC tú skutočnosť, že v jeho prípade bolo možné využiť na dosiahnutie účelu iné menej závažné prostriedky, pričom uvádza, že danou miernejšou formou k zaisteniu bolo možné ho umiestniť v záchytnom tábore pre azylantov.

41. Pokiaľ sa teda týka alternatív zaistenia v zmysle § 89 ZoPC správny súd má zato, že žalovaný v preskúvanom rozhodnutí náležite odôvodnil, prečo využitie týchto možností uvedených v danom zákonom ustanovení nie je možné. Rovnako správny súd má zato, že vzhľadom na predchádzajúce správanie sa žalobcu využitie miernejšej alternatívy vo forme jeho umiestnenia do záchytného tábora pre azylantov by nebolo na mieste, keďže žalobca počas predchádzajúcej azylovej procedúry na území SR svojvoľne opustil dané zariadenie, v dôsledku čoho bolo jeho azylové konanie zastavené. Počas svojho pobytu v zahraničí sa nijako nezaujímal o stav jeho azylového konania na území SR, keďže nekontaktoval nielen migračný úrad, ale ani nijaký iný orgán, resp. subjekt, cez ktorý by zisťoval stav svojej podanej žiadosti. Útekom do zahraničia naplnil svoj zamýšľaný zámer dostať sa do svojej cieľovej krajiny, ktorou bola vyspelá krajina EÚ, čím len podčiarkol, že nie je u neho daný skutočný záujem o udelenie azylu na území SR, pričom v rámci Nariadenia Dublin III bol na územie SR vrátený už druhýkrát (najprv z B. a teraz z X.).

42. Žalovaný správny orgán nielenže v preskúvanom rozhodnutí náležite zdôvodnil riziko úteku žalobcu ako zákonnej podmienky v zmysle ustanovenia § 88a ods. 1 písm. b) ZoPC, ale aj náležite odôvodnil, že vzhľadom na dané riziko jeho úteku nemožno pristúpiť k miernejším formám zaistenia, s čím sa správny súd stotožňuje.

43. Správny súd ohľadne ďalšej námietky týkajúcej sa stanovenej dĺžky doby zaistenia poukazuje aj na rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov, v zmysle ktorej doba zaistenia je esenciálnou zložkou inštitútu zaistenia a dĺžka doby zaistenia musí byť náležite odôvodnená existujúcimi skutočnosťami v konkrétnom prípade, ktoré odôvodňujú takýto čas nevyhnutne potrebný na zaistenie cudzinca a žalovaný je povinný zdôvodniť dĺžku doby zaistenia. Podľa názoru kasačného súdu lehotu zaistenia je potrebné určiť presne a výstižne. Z formulácie zákona, že cudzinec môže byť zaistený „na čas nevyhnutne potrebný“, je tiež potrebné vyvodiť, že dĺžka zaistenia musí byť tiež náležite odôvodnená existujúcimi skutočnosťami v konkrétnom prípade, ktoré odôvodňujú takýto čas nevyhnutne potrebný na zaistenie cudzinca (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 10Sza/4/2012).

44. K namietanej dĺžke doby zaistenia, ktorú stanovil žalovaný do 05.06.2020 správny súd uvádza, že pri jej stanovení správny orgán vychádzal zo súčinnosti s orgánom príslušným v zmysle zákon o azyle rozhodnúť vo veci žiadosti žalobcu o medzinárodnú ochranu, a to MÚ MV SR. Týmto postupom žalovaný reflektoval aj na rozhodovaciu prax kasačného súdu, ktorý v prípade zaistenia v zmysle § 88a ods. 1 písm. b) ZoPC apeluje na úzku súčinnosť medzi žalovaným a migračným úradom pri stanovení dĺžky doby zaistenia, ktorá je esenciálnou zložkou zaistenia. Žalovaný v preskúvanom rozhodnutí náležite odôvodnil prečo v prípade žalobcu a pri posudzovaní na individuálnom princípe osoby žalobcu, ako aj v zmysle súčinnosti s migračným úradom a s prihliadnutím na jeho správu zo dňa 05.03.2020 túto stanovil v rozsahu troch mesiacov odo dňa zaistenia žalobcu. Správna úvaha žalovaného týkajúca sa stanovenia doby zaistenia nevybočuje z medzí zákonných požiadaviek a spĺňa podmienku zaistenia „na čas nevyhnutne potrebný“. Stanovenú dobu zaistenia nemožno posudzovať nezávisle od posudzovania účelnosti zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. b) ZoPC rozvedenej vyššie. Žalovaný stanovil dĺžku doby zaistenia odôvodnil na individuálnom princípe a preto ani danú námietku nemôže súd vyhodnotiť ako dôvodnú.

45. Správny súd uvádza, že správna úvaha žalovaného v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia týkajúca sa naplnenia účelnosti a efektívnosti zaistenia je náležite zo strany správneho orgánu popísaná a nevybočuje z medzí logického uváženia a zákonných atribútov.

46. Preto súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že správny orgán postupoval vo veci zákonným spôsobom, náležite zistili skutkový stav veci, v konaní boli aplikované ustanovenia správneho právneho predpisu a vydané rozhodnutie je v súlade so zákonom. Preto správnu žalobu zo dňa 09.04.2020 podľa § 229 Správneho súdneho poriadku zamietol, majúc zato, že táto vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nie je dôvodná.

47. O trovách konania súd rozhodol podľa § 167 Správneho súdneho poriadku tak, že nepriznal nárok na ich náhradu účastníkom konania, nakoľko žalobca nebol v konaní úspešný a žalovanému právo na náhradu trov konania nepatrí.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorá sa podáva na Krajskom súde v Košiciach v lehote siedmich dní od doručenia rozhodnutia krajského súdu.

V kasačnej sťažnosti sa uvedú všeobecné náležitosti podania podľa § 57 Správneho súdneho poriadku to znamená, ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania. Ďalej sa v kasačnej sťažnosti musí uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body") a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 Správneho súdneho poriadku odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 odsek 1 písm. g) až i) Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.